

УДК 821.111(73)-31:130.2:159.947

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-1-32>

Ірина БІСКУБ,

orcid.org/0000-0001-5844-7524

доктор філологічних наук,

професор кафедри прикладної лінгвістики

Волинського національного університету імені Лесі Українки

(Луцьк, Україна) *ibiskub@vnu.edu.ua*

Анна СМОЛЯР,

orcid.org/0009-0002-5715-3588

магістр кафедри прикладної лінгвістики

Волинського національного університету імені Лесі Українки

(Луцьк, Україна) *ann.smoliar@gmail.com*

ФІЛОСОФІЯ СТРАХУ В РОМАНАХ СТІВЕНА КІНГА “THE MIST” І “THE OUTSIDER”: КОНЦЕПТУАЛЬНО-ІНТЕРМЕДІАЛЬНИЙ АНАЛІЗ

У статті розглянуто концепт страху в романах Стівена Кінга “The Mist” і “The Outsider” крізь призму інтеграції концептуального аналізу й інтермедіального підходу. Обрана методологія дозволяє розглядати страх як багатовимірне явище, що потребує міждисциплінарного осмислення, зокрема поєднання філософського, психологічного та лінгвістичного підходів. Лексико-семантичний аналіз мовних засобів, за допомогою яких Стівен Кінг репрезентує зазначений концепт, доводить, що поняттєва структура страху не обмежується категорією емоції. Страх постає як складний семіотичний і психолінгвістичний феномен, комплексність якого набуває особливої виразності в художньому дискурсі.

У статті підкреслюється, що рефлексивна природа художнього дискурсу робить його інформативним засобом репрезентації людських емоцій, передусім страху. Залучення інтермедіального аналізу, дискурс аналізу та низки методів інтерпретації тексту дало змогу ідентифікувати ключову роль візуальних і аудіальних кодів, які автор успішно використовує для сенсорної інтеграції читача у вимір паралельної реальності художнього твору. Аудіальна складова страху в доробку Кінга розкривається через стратегічне використання лексем для опису різноманітних вокальних характеристик голосу, зокрема тону, висоти та гучності. Для візуальної репрезентації концепту автор зосереджує увагу читача на двох ключових аспектах – міміці та поглядах, що дозволяє простежити за трансформацією емоційних станів героїв.

Результатом дослідження стала побудова моделі страху як багатовимірного семіотичного та лінгвістичного артефакту, первинної емоції та психолінгвістичного явища. Доведено, що в художньому дискурсі Стівена Кінга страх першочергово зображується як комплексна реакція на певні подразники, що корелює з такими семантичними компонентами як [ВІДЧУТТЯ], [НЕБЕЗПЕКА], [ЕМОЦІЯ], [СТАН].

Ключові слова: страх, концепт, Стівен Кінг, інтермедіальність, концептуальний аналіз, вербалізатор.

Iryna BISKUB,

orcid.org/0000-0001-5844-7524

Doctor of Philology,

Professor at the Applied Linguistics Department

Lesya Ukrainka Volyn National University

(Lutsk, Ukraine) *ibiskub@vnu.edu.ua*

Anna SMOLIAR,

orcid.org/0009-0002-5715-3588

Master of Arts in Philology at the Applied Linguistics Department

Lesya Ukrainka Volyn National University

(Lutsk, Ukraine) *ann.smoliar@gmail.com*

PHILOSOPHY OF FEAR IN STEPHEN KING'S NOVELS “THE MIST” AND “THE OUTSIDER”: CONCEPTUAL AND INTERMEDIAL ANALYSIS

The article studies the concept of fear in Stephen King's novels “The Mist” and “The Outsider” through the prism of conceptual and intermedial analysis. The applied methodology allows for a nuanced exploration of fear as a

multidimensional phenomenon using interdisciplinary interpretation. The latter presupposes combining philosophical, psychological, and linguistic perspectives. Lexico-semantic analysis of the linguistic devices employed by King demonstrates that the conceptual structure of fear extends beyond a mere emotional category. Instead, fear emerges as a complex semiotic and psycholinguistic construct, the genuine intricacy of which is most vividly articulated within literary discourse.

Notably, the paper highlights the reflective nature of literary discourse – a powerful tool that mirrors everyday experiences and core human emotions, including fear. Intermedial and discourse analyses and interpretive strategies have facilitated the identification of visual and auditory codes as key channels in representing the discussed concept in King's narratives. The enumerated semiotic codes immerse the reader into the parallel reality of the fictional world. A carefully selected range of lexemes describing vocal features, such as tone, pitch, and volume, shapes the auditory dimension of fear. On the visual level, King focuses on facial expressions and eye movements to reveal the emotional turbulence his characters experience.

The study concludes with the developed model of fear as a multidimensional semiotic and linguistic artifact, a primary emotion, and a psycholinguistic phenomenon. It demonstrates that, in King's discourse, fear is primarily represented as a complex reaction to specific external and internal stimuli. This representation aligns with key semantic components such as [FEELING], [DANGER], [EMOTION], and [STATE], reflecting the multifaceted nature of fear in both language and literature.

Key words: fear, concept, Stephen King, intermediality, conceptual analysis, verbalizer.

Постановка проблеми. Страх здавна посідає чільне місце серед об'єктів дослідження в різних наукових напрямках – від філософії до психології. У сучасну епоху, що вирізняється широким використанням мультимодальних і мультимедійних засобів кодування та передачі інформації, загальне уявлення про страх зазнає суттєвих трансформацій. Такі концептуальні зміни відображають цивілізаційні виклики й актуальні запити гуманітарних і соціальних наук. Амбівалентна природа страху, його здатність як паралізувати, так і слугувати захисним механізмом, обумовили різнопланові підходи до інтерпретації поняття – від екзистенціального підходу Серена К'єркегора та психоаналітичних розвідок Зигмунда Фрейда до літературного аналізу доробку Стівена Кінга (Kierkegaard, 1923; Freud, 1919). У цьому контексті варто наголосити на важливості використання інтермедіального підходу (Воробйова, 2021) як перспективного методу вивчення комплексної структури концепту страху. Поєднання традиційного концептуального та новаторського інтермедіального методів аналізу дозволяє більш холистично окреслити семантичні особливості концепту FEAR, а також виокремити його семіотичні, лінгвістичні та лінгвопсихологічні атрибути.

Аналіз досліджень. Страх є базовою емоцією, що впродовж тривалого часу перебуває в центрі уваги численних наукових розвідок. З точки зору нейрофізіології, страх – це механізм виживання, який, у разі активації, здатен координувати роботу мультисенсорних систем сприйняття, центрів уваги, моторики та когнітивних процесів (Grogans et al., 2023; Tyng et al., 2017). Аналогічно, значна частина досліджень у сфері нейробиології націлена на виявлення й осмислення складних біологічних і когнітивних механізмів, що регулюють активізацію та переживання емоційних станів,

зокрема страху (Mobbs et al., 2015; Kerafrod & Michal, 2020).

Варто зазначити, що вивчення багатовимірної структури страху не можливе без залучення лінгвістичних методів дослідження. Як суб'єктивне віддзеркалення елементів об'єктивної дійсності, художній дискурс виконує функцію інформативного репозитарію, який дозволяє проаналізувати особливості структури та динаміки емоцій. У цьому контексті концептуальний аналіз слугує релевантним і ефективним методом дослідження, як відзначено в працях провідних дослідників концептуальних одиниць, серед яких Е. Рош, Дж. Лакофф, Р. Джекендофф, О. Кагановська та інші. Додамо, що урахування мультимодальності художнього дискурсу актуалізує роль інтермедіального підходу як ефективного інструменту дослідження, на чому наголошують науковці О. Воробйова, І. Біскуп та інші.

Мета статті – запропонувати системну модель страху як багатовимірного семіотичного та лінгвістичного артефакту, використовуючи традиційний концептуальний і перспективний інтермедіальний підходи до аналізу двох романів видатного американського автора світових бестселерів жанру жахів Стівена Кінга. Мета дослідження визначає низку завдань, до яких належать: 1) розкриття ролі літератури як репрезентативного репозитарію для дослідження концептів; 2) окреслення структури концепту FEAR на матеріалі "The Mist" і "The Outsider"; 3) визначення семантично прямих і контекстуально залежних вербалізаторів концепту FEAR; 4) створення концептуальної карти концепту FEAR на основі аналізу літературного дискурсу.

Матеріалом дослідження стали фрагменти художнього дискурсу двох романів Стівена Кінга, а саме "The Mist" і "The Outsider", загальним

обсягом 219, 407 слів. Для досягнення зазначених завдань було використано **методи** аналізу дискурсу, концептуальний аналіз, методи інтерпретації тексту та прийоми інтермедіального аналізу, що передбачає залучення до аналізу різних модулів комунікації та їх інтеграції.

Виклад основного матеріалу. Рефлексивна природа художнього тексту робить його інформативним репозитарієм для розкриття певних концептів і соціальних явищ. Зростання кількості літературних творів, що висвітлюють одну з ключових людських емоцій – страх – корелює з низкою соціальних, економічних і технологічних змін, що детермінують картину суспільного життя останніх десятиліть. Справедливо стверджувати, що згадані зміни знайшли своє відображення і в літературі жахів. В той час як дослідження так званого космічного жаху посідає чільне місце у творчому доробку Г. Лавкрафта (Lovecraft, 1927), Т. Гарріс використовує згаданий жанр як засіб привернути увагу до складності людської психіки. Зазначимо, що плоди творчості Лавкрафта охоплюють роки промислової революції і передують стрімкому науковому та технічному прогресу. Аналогічно, висвітлені Гаррісом поведінкові девіації відображають зростання суспільного інтересу до психології у 1980 – 90-х роках.

Культовим представником сучасної фантастики жахів є Стівен Кінг – автор, якому вдалось створити літературний мультивсесвіт, у якому порушуються психологічні, філософські, морально-етичні та соціально-політичні проблеми (Buday, 2016). Хоча значна частина творчого доробку Кінга зосереджена на апокаліптичних і надприродних явищах, варто відзначити й наявність реалістичних наративів у творах автора. До прикладу, у психологічному трилері “The Mist” (1980) Кінг натякає на ймовірне політичне втручання, яке могло спричинити катастрофічне забруднення атмосфери, таким чином імпліцитно звертаючись до актуальних на той час соціально-економічних кризових ситуацій. Лаконічні, проте промовисті, описи броньованої техніки, що патрулює периметр зони забруднення, можна інтерпретувати як критику участі США у військових конфліктах різного масштабу. Події твору розгортаються в 1970-х роках і відображають характерну соціальну напругу того періоду.

Як впливає з вищезазначеного, художній дискурс загалом і література жахів зокрема слугують засобами репрезентації людського досвіду та доміантних соціально-політичних тенденцій. З метою виокремлення актуальних атрибутів концепту FEAR, який є центральним для жанру

фантастики жахів, ми пропонуємо здійснити концептуальний і інтермедіальний аналіз двох романів Стівена Кінга – “The Mist” і “The Outsider”. Дослідження концептуальних вимірів страху, доповнене інтермедіальним аналізом зазначених творів, допоможе більш цілісно розкрити багатовекторну структуру страху.

Зазначимо, що лексико-семантичний аналіз є необхідним етапом для виокремлення ядра та периферії концепту FEAR. Перший структурний елемент представлений іменником *fear* (n), який, у найширшому сенсі, позначає усвідомлення реальної небезпеки або відчуття страху (Oxford Advanced Learner’s Dictionary, n. d.). Для визначення семантичної структури вербалізаторів концепту ми використали метод компонентного аналізу. Отримані результати вказують на те, що периферія досліджуваного концепту містить 9 семантичних компонентів, а саме:

- [FEELING] – [ВІДЧУТТЯ]
- [DANGER] – [НЕБЕЗПЕКА]
- [EMOTION] – [ЕМОЦІЯ]
- [CONCERN] – [ЗАНЕПОКОЄННЯ]
- [THOUGHT] – [ДУМКА]
- [STATE] – [СТАН]
- [ANTICIPATION] – [ОЧІКУВАННЯ]
- [REVERENCE] – [БЛАГОГОВІННЯ]
- [POSSIBILITY] – [ЙМОВІРНІСТЬ]

Аналіз репрезентації концепту FEAR у творах “The Mist” і “The Outsider” дозволяє виділити низку закономірностей. По-перше, прикметники становлять найчисельнішу та найрізноманітнішу групу семантично прямих вербалізаторів концепту в обох романах, що свідчить про сталість базової семантичної структури концепту FEAR. У трилері “The Mist” лексема *scared* (adj) є найбільш вживаною: *scared eyes*; *to get scared*. Зазначимо, що лексеми *horror* (n), *nervously* (adv) і *to tremble* (v) є найбільш вживаними серед іменників, прислівників і дієслів відповідно, що виконують функцію семантично прямих вербалізаторів концепту FEAR. У романі “The Outsider”, найчастотнішою прикметниковою одиницею є *afraid* (adj), а лексеми *nightmare* (n), *nervously* (adv) і *to worry* (v) є доміантними у відповідних групах вербалізаторів.

По-друге, в обох творах прослідковується активне використання концептуальних метафор у ролі контекстуальних вербалізаторів концепту FEAR. Цей художній прийом дозволяє автору більш чітко окреслити абстрактну природу страху, перетворюючи його на відчутну, майже фізичну субстанцію. До прикладу, такі метафоричні вислови як “*the hard cement of reality*”, “*the mist*

of disquiet", "*the bright and metallic face of terror*" і "*coppery taste of panic*" відповідають вищеперахованим семантичним компонентам [STATE], [ANTICIPATION] і [DANGER].

Особливу увагу заслуговує концептуальна метафора "*coppery taste of panic*". Зі семантичної точки зору, іменник *panic* корелює з лексемою *blood*, оскільки атрибут *coppery* (мідний) вказує на виразний металевий присмак, що зазвичай асоціюється з кров'ю – загальноновпізнаваним маркером небезпеки й агресії. Додамо, що лексема *death* є ще одним ключовим контекстуальним вербалізатором концепту FEAR. Такі дієслівні конструкції як *to look scared to death* та *to be bitten to death* формують яскраві візуальні образи наляканого або ж навіть фізично понівеченого людського референта.

Широкий спектр контекстуальних вербалізаторів концепту FEAR підкреслює важливість цілісного підходу до аналізу зазначеного об'єкта дослідження. Результати лексико-семантичного та контент-аналізу вказують на провідну роль сенсорної інтеграції читача. Автор цілеспрямовано апелює до різних сенсорних систем – зору, слуху, смаку, нюху, дотику – щоб якнайдетальніше описати комплексну структуру концепту FEAR. Принагідно зазначимо, що такі особливості досліджуваного художнього дискурсу найкраще аналізувати крізь призму інтермедіальності – механізму, що окреслює передачу інформації за допомогою різних семіотичних кодів.

Слід зауважити, що аудіальний і візуальний семіотичні коди є основними каналами, які використовує автор задля сенсорної інтеграції читача у вимір паралельної реальності художнього твору. Кінг стратегічно вживає лексеми для опису різноманітних вокальних характеристик голосу, зокрема тону, висоти та гучності. Іменники *roar* (рев), *shriek* (вереск) і *scream* (крик) позначають найбільш інтенсивні звукові відтінки, тоді як *sigh* (зітхання), *howl* (вумтя) і *moan* (стоґін) стосуються значно нижчих діапазонів. Автор використовує виразні атрибутивні прикметники, такі як *low* (низький), *thick* (грубий), *tearing* (надришний), *savage* (варварський), *long* (протяжний), *trembling* (тремтячий) і *guttural* (гортанний), для увиразнення конотативного значення перерахованих іменників:

– Then her voice was cut off ... and a sound came out of the mist – a thick, loud grunt – that made all the spit in my mouth dry up. It was like no sound I've ever heard, but the closest approximation might be a movie set in the African veld or a South American swamp. It was the sound of a big animal. It came again, **low and**

tearing and savage... and then it subsided to a series of **low mutterings**. (King, 2007: 61);

– She wriggled her fingers under the rope and pulled with all her strength, unleashing another blast of agony. The cry this occasioned she was aware of: **a high, long, ululating scream**. (King, 2018: 208).

Візуальний семіотичний код є ще одним виміром інтермедіальної репрезентації концепту FEAR. У творі "The Mist" автор зосереджує увагу читача на двох ключових аспектах – міміці та поглядах – що дозволяє простежити за трансформацією емоційних станів героїв:

– "Hey!" Brown roared. I don't know if he was angry, scared, or both. His face was nearly purple. Veins stood out on his neck, looking almost as thick as battery cables. (King, 2007: 26);

– It was Ollie, his round face dead pale, except for the dark circles around his eyes – eyes that were still shiny from his tears. (King, 2007: 40);

– His face was as harsh as a rock with horror and fury. (King, 2007: 66).

Широке використання прикметників, зокрема *dead* (змертвілий, нерухомий), *pale* (блідий), *bewildered* (спантеличений), *strained* (напружений), *blank* (безликий), для опису змін у виразі обличчя персонажів є ще однією характеристикою візуальної репрезентації страху. Чільне місце займає детальний опис очей, які автор зображує як *big, frightened, cloudy, semi-vacant, dark-circled, tear-streaked, bloodshot, wide, haunted, woeful, shiny with tears, huge, sick, scared, blank, bleary, uncomprehending, widening, fearful, lusterless, i as big as dinner plates*. Особливої уваги заслуговує динаміка змін у поглядах персонажів, що яскраво проілюстровано в наступних прикладах:

– ...his eyes bulged with terror as they stared off into the mist. (King, 2007: 39);

– ...his eyes rolling madly in their sockets. (King, 2007: 39);

– ... her black eyes seemed to dance with mad glee. (King, 2007: 52).

Вербалізація візуального семіотичного коду в романі "The Outsider" набуває дещо іншого характеру. Підкреслимо, що вищезгадані приклади здебільшого ілюструють емоції персонажів за моделлю «подразник – емоція», репрезентуючи реактивні патерни поведінки. Більше місця для суб'єктивної інтерпретації сюжету надано у романі "The Outsider", де ключовим постає дескриптивний наратив з не так чітко вираженим описом реакцій персонажів. Автор детально зображує зовнішній вигляд потенційного джерела небезпеки, уникаючи оцінювальних коментарів. Як наслідок, читач має змогу самостійно інтер-

претувати ступінь загрози й емоційне напруження подій;

– “He must have been floating, then,” ... “Because we’re on the second floor, y’know.” “I don’t care. I saw him. His hair was short and black and standing up. His face was lumpy, like Play-Doh. He had straws for eyes.” (King, 2018: 199);

– ...he saw a man standing on the patio in the moonlight, one hand resting possessively on the barbecue where Fred would never grill another steak. Or maybe it wasn’t a man at all. The features were crude, as if punched into being by a blind sculptor. And the eyes were straws.’ (King, 2018: 206);

– ‘Reddish wormlike things began to pour from the hole in the outsider’s head, from its nose, from the cramped teardrop which was all that remained of its unsteady mouth... Holly dropped the flashlight and raised the white thing over her head... now holding

it in both hands. She brought it down one final time, crashing it into the top of the thing’s head. Its face split down the middle like a rotted gourd. There was no brain in the cavity thus revealed, only a writhing nest of those worms...’ (King, 2018: 523).

Таким чином, різноплановість наведених прикладів підкреслює складну будову концепту FEAR. Проведений концептуально-інтермедіальний аналіз свідчить, що Кінг використовує велику кількість мовних засобів і аудіальні та візуальні семіотичні коди, аби якнайдетальніше зобразити неоднозначну природу концепту FEAR. Рис. 1 зображує концептуальну мапу, що слугує системною моделлю об’єкта дослідження.

Згідно зі запропонованою концептуальною мапою, концепт FEAR слід розглядати як складний семіотичний і лінгвістичний феномен, первинну емоцію та комплексне психолінгвістичне

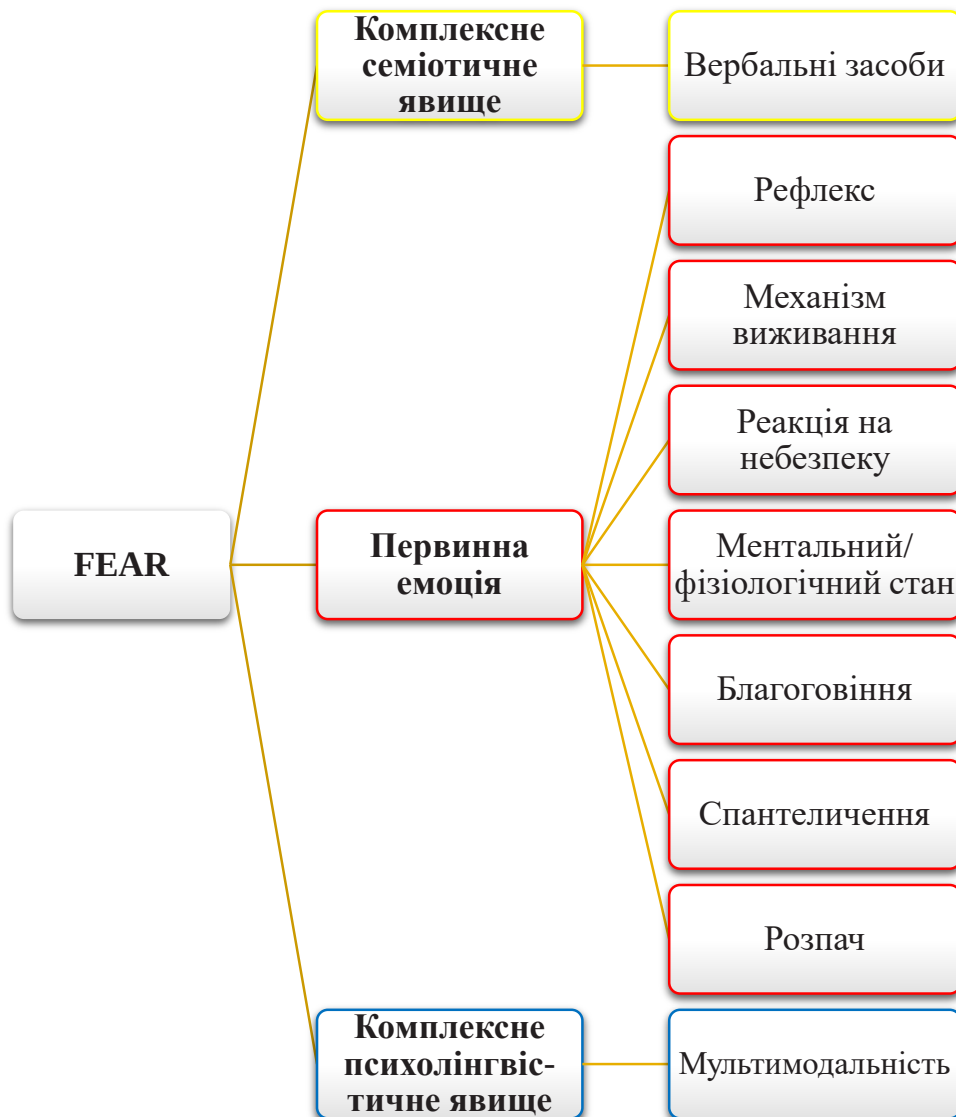

Рис. 1. FEAR: Концептуальна мапа

явище. З погляду семіотики, FEAR постає як інтегрована система вербальних засобів. Як первинна емоція, страх виконує функцію рефлексу на внутрішні та зовнішні подразники, водночас відповідаючи за переживання таких емоційних станів як благоговіння, спантеличення та розпач. У психолінгвістичному контексті концепт FEAR постає як мультимодальний феномен, що поєднує когнітивні, емоційні та сенсорні компоненти.

Висновки. Підсумовуючи зазначене вище, можемо констатувати, що синтез концептуального й інтермедіального підходів чи не єдиний релевантний спосіб окреслити всі можливі аспекти концепту FEAR. Використовуючи перераховані методи аналізу художніх текстів, ми запропонували системну модель страху як багатовимірного семіотичного та

лінгвістичного артефакту, первинної емоції та психолінгвістичного феномену. Зазначимо, що залучення інтермедіальної перспективи допомогло виокремити ключову роль візуального й аудіального семіотичних кодів у репрезентації досліджуваного концепту. Результати цієї наукової розвідки дають підстави стверджувати, що в літературному корпусі С. Кінга страх насамперед постає комплексною нейрофізіологічною реакцією на певні подразники, що корелює з виокремленими семантичними компонентами, зокрема [ВІДЧУТТЯ], [НЕБЕЗПЕКА], [ЕМОЦІЯ], [СТАН]. Таким чином, аналіз художнього дискурсу як репрезентації людського досвіду засвідчив, що, поява нових вимірів страху базується на фундаментальному розумінні обговорюваного концепту як первинної людської емоції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біскуп І. П. Музикалізація поезії як дискурсивна стратегія: Критичний аналіз дискурсу посмертного альбому Леонарда Коена "Thanks for the Dance". Інтермедіальність на перетині наукових парадигм: ретроспектива і сучасність. Київ, 2021.
2. Воробйова О. П. Інтерфеномени в парадигмальному вимірі, або що там за обрієм когнітології? *Studia Linguistica*. Науковий журнал кафедри загального мовознавства, класичної філології та неоелліністики Ін-ту філології КНУ ім. Т. Шевченка. 2021. Вип. 19. С. 24–37. DOI: <https://doi.org/10.17721/StudLing2021.19.24-37>
3. Кагановська О. М. Текстові концепти французької художньої прози крізь призму імплікації та експлікації. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Філологія*. 2018. Т. 21. № 2. С. 31–43. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknlu_fil_2018_21_2_5.
4. Кононенко В. Концепти українського дискурсу: Монографія. Київ-Івано-Франківськ: Плай. 2004.
5. Freud S. The uncanny. Sandner D. (Ed.). *Fantastic literature: A critical reader*. Greenwood Publishing Group, 2004. (Оригінал опубліковано 1919)
6. Grogans S. E. et al. The nature and neurobiology of fear and anxiety: State of the science and opportunities for accelerating discovery. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*. 2023. Vol. 151. Article 105237. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2023.105237>
7. Rosch E. Reclaiming concepts. *Journal of Consciousness Studies*. 1999. Vol. 6, № 11–12. P. 61–77.
8. Jackendoff R. What is a concept, that a person may grasp it? *Mind & Language*. 1989. Vol. 4, № 1–2. P. 68–102.
9. Lakoff G. *Women, fire, and dangerous things: What categories reveal about the mind*. Chicago: University of Chicago Press, 2008.
10. Lovecraft H. R. *Supernatural horror in literature* [Електронний ресурс]. Project Gutenberg of Australia. 1927. URL: <https://gutenberg.net.au/ebooks06/0601181h.html> (дата звернення: 18.05.2025).
11. Rey G. Concepts and stereotypes. *Cognition*. 1983. Vol. 15, № 1–3. P. 237–262. DOI: [https://doi.org/10.1016/0010-0277\(83\)90044-6](https://doi.org/10.1016/0010-0277(83)90044-6)
12. Kerafrod J. G., Michal M. The fear-defense system, emotions, and oxidative stress. *Redox Biology*. 2020. Vol. 37. Article 101588. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.redox.2020.101588>
13. Kierkegaard S. *Fear and trembling*. Trans. by L. M. Hollander. Austin: University of Texas, 1923. (Comparative Literature Series, 3). URL: https://www.gutenberg.org/files/60333/60333-h/60333-h.htm#FEAR_AND_TREMBLING (дата звернення: 06.05.2024).
14. King S. *Danse macabre*. New York: Everest House, 1981. URL: <https://www.worldswithoutend.com/novel.asp?id=24182> (дата звернення: 06.05.2024).
15. King S. *The mist* [Електронний ресурс]. 2007. URL: <https://wp.nyu.edu/darknessspeaks/wp-content/uploads/sites/3674/2016/04/King-Stephen-The-Mist.pdf> (дата звернення: 06.05.2024).
16. King S. *The outsider*. London: Hodder & Stoughton, 2018.
17. Mobbs D., Hagan C. C., Dalgleish T., Silston B., Prévost C. The ecology of human fear: Survival optimization and the nervous system. *Frontiers in Neuroscience*. 2015. Vol. 9. Article 55. DOI: <https://doi.org/10.3389/fnins.2015.00055>
18. Oxford Advanced Learner's Dictionary. *Fear* [Електронний ресурс]. URL: https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/fear_1?q=fear (дата звернення: 20.05.2025).
19. Tyng C. M., Amin H. U., Saad M. N. M., Malik A. S. The influences of emotion on learning and memory. *Frontiers in Psychology*. 2017. Vol. 8. Article 1454. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.01454>

REFERENCES

1. Biskub, I. (2021). Muzykalizatsiia poezii yak dyskursyvna stratehiia: Krytychnyi analiz dyskursu posmertnoho albumu Leonarda Koena "Thanks for the Dance" [Musicalization of poetry as a discursive strategy: A critical analysis of the discourse of Leonard Cohen's posthumous album "Thanks for the Dance"]. *Intermedialnist na peretyni naukovykh paradyhm: Retrospektyva i suchasnist*. Kyiv. [in Ukrainian].
2. Freud, S. (1919). The uncanny. In D. Sandner (Ed.), *Fantastic literature: A critical reader* (2004 ed.). Greenwood Publishing Group.
3. Grogans, S. E., Bliss-Moreau, E., Buss, K. A., Clark, L. A., Fox, A. S., Keltner, D., Cowen, A. S., Kim, J. J., Kragel, P. A., MacLeod, C., Mobbs, D., Naragon-Gainey, K., Fullana, M. A., & Shackman, A. J. (2023). The nature and neurobiology of fear and anxiety: State of the science and opportunities for accelerating discovery. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 151, Article 105237. <https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2023.105237>
4. Rosch, E. (1999). Reclaiming concepts. *Journal of Consciousness Studies*, 6(11–12), 61–77.
5. Jackendoff, R. (1989). What is a concept, that a person may grasp it? *Mind & Language*, 4(1–2), 68–102.
6. Lakoff, G. (2008). *Women, fire, and dangerous things: What categories reveal about the mind*. University of Chicago Press.
7. Lovecraft, H. R. (1927). *Supernatural horror in literature*. Project Gutenberg of Australia. <https://gutenberg.net.au/ebooks06/0601181h.html> (Accessed 18.05.2025)
8. Rey, G. (1983). Concepts and stereotypes. *Cognition*, 15(1–3), 237–262. [https://doi.org/10.1016/0010-0277\(83\)90044-6](https://doi.org/10.1016/0010-0277(83)90044-6)
9. Kononenko, V. (2004). Kontsepty ukrainskoho dyskursu. [Concepts of Ukrainian discourse: Monograph]. Kyiv–Ivano-Frankivsk: *Plai*. [in Ukrainian].
10. Kahanovska, O. M. (2018). Tekstovi kontsepty frantsuzkoi khudozhnoi prozy kriz pryzmu implikatsii ta eksplikatsii. [French literary prose contextual concepts through the prism of implication and explication]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho linhvystychnoho universytetu*, 21, 31–43. <https://doi.org/10.32589/2311-0821.2.2018.151915> [in Ukrainian].
11. Kerahrodi, J. G., & Michal, M. (2020). The fear-defense system, emotions, and oxidative stress. *Redox Biology*, 37. <https://doi.org/10.1016/j.redox.2020.101588>
12. Kierkegaard, S. (1923). *Fear and trembling* (L. M. Hollander, Trans.). Comparative Literature Series, 3. Austin, TX: University of Texas. (Original work published) https://www.gutenberg.org/files/60333/60333-h/60333-h.htm#FEAR_AND_TREMBLING (Accessed 06.05.2024)
13. King, S. (1981). *Danse macabre*. Everest House. <https://www.worldswithoutend.com/novel.asp?id=24182> (Accessed 06.05.2024)
14. King, S. (2007). *The mist*. <https://wp.nyu.edu/darknessspeaks/wp-content/uploads/sites/3674/2016/04/King-Stephen-The-Mist.pdf> (Accessed 06.05.2024)
15. King, S. (2018). *The outsider*. Hodder & Stoughton.
16. Mobbs, D., Hagan, C. C., Dalgleish, T., Silston, B., & Prévost, C. (2015). The ecology of human fear: Survival optimization and the nervous system. *Frontiers in Neuroscience*, 9(55). <https://doi.org/10.3389/fnins.2015.00055>
17. Oxford Advanced Learner's Dictionary. (n.d.). *Fear*. https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/fear_1?q=fear (Accessed 20.05.2025)
18. Tyng, C. M., Amin, H. U., Saad, M. N. M., & Malik, A. S. (2017). The influences of emotion on learning and memory. *Frontiers in Psychology*, 8. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.01454>
19. Vorobyova, O. (2021). Interfenomeny v paradyhmalnomu vymiri, abo shcho tam za obriiem kohnitolohii? [Interphenomena in the paradigmatic dimension, or what is beyond the horizon of cognitive science?] *Studia Linguistica. Naukovyi zhurnal kafedry zahalnoho movoznavstva, klasychnoi filolohii ta neoellinistyky Instytutu filolohii Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*, 19, 24–37. <https://doi.org/10.17721/StudLing2021.19.24-37> [in Ukrainian].